

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2020/2021 I/1 семестр
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи психодіагностики та психокорекції
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	013 Початкова освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	<p>Тип дисципліни (<u>обов'язкова</u> чи <u>вибіркова</u>):</p> <p>Кількість кредитів: 4 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 74</p> <p>Вид контролю: іспит</p>
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<p>Бергхауер-Олас Е.Л. доктор філософії, доцент</p> <p>e-mail: berghauer.olasz.emoke@kmf.org.ua</p>
Пререквізити навчальної дисципліни	<p>Психологічна діагностика та корекція є однією з основних форм практичного застосування професійних можливостей психолога. Методики психодіагностики широко використовуються для добору та розстановки кадрів на підприємствах і в організаціях, для контролю психічного розвитку особистості та її вивчення у медичних і експертних цілях, для профорієнтації та оптимізації навчального і виховного процесів. Саме тому «Основи психодіагностики та психокорекції» є чи не основною, фундаментальною й разом з тим, свого роду підсумовуючою навчальною дисципліною. Пропонований курс тісно пов'язаний майже з усіма попередніми дисциплінами, зокрема із загальною та віковою психологією, вступом до спеціальності, патопсихологією, основами психологічного консультування.</p>
Анотація дисципліни, мета, завдання та	<p><i>Анотація</i></p> <p>В різних сферах та видах життєдіяльності виникають</p>

**очікувані програмні
результати
навчальної
дисципліни, загальні
та фахові
компетентності,
основна тематика
дисципліни**

питання, успішність вирішення яких залежить від врахування індивідуальних чи групових психологічних особливостей людей. Так, у практиці навчання та виховання важливим є встановлення психологічних відмінностей між дітьми, створення нормального соціально-психологічного клімату в класі, для забезпечення ефективної професійної діяльності важливим є відбір за психологічними та психофізіологічними якостями особистості, основою для оптимального професійного самовизначення особистості часто виступає б психологічний діагноз.

У навчально-виховних закладах важливим етапом та засобом вирішення багатьох питань є психологічна діагностика. В галузі освіти психодіагностика допомагає вирішувати завдання, пов'язані з контролем за інтелектуальними та особистісним розвитком учня, оцінкою шкільної зрілості, встановлення причин неуспішності, відбір у класи з поглибленим вивченням певних предметів, вирішення проблем дітей з девіантною поведінкою, конфліктних, агресивних тощо, здійснення професійної орієнтації.

Курс навчальної дисципліни «Основи психодіагностики та психокорекції» поєднує академічну, теоретичну психологію із психологією дієвою, практичною, яка вкрай потрібна різноманітним групам населення: студентам, вчителям, учням, батькам. У різноманітних сферах соціальної практики та у процесі підготовки психологів неможливо обійтись без психокорекційної роботи. Адже для того, щоб практичний психолог міг оптимально реалізувати свій професійний потенціал, йому необхідно поповнювати особистісні ресурси, поглиблювати та розширювати свої уявлення про сутність психокорекційної роботи. З цього випливають мета та основні завдання навчальної дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни

Мета курсу: забезпечення майбутніх педагогів основами психологічних знань із психодіагностичної та психокорекційної психології, озброєння умінням застосовувати на практиці психодіагностичний інструментарій, використовуючи загальні теоретико-методологічні принципи психодіагностики та корекції.

Основне завдання вивчення дисципліни:

Ознайомити студентів з класифікацією методів та психометричними основами психодіагностики; проаналізувати специфіку використання тестів, стандартизованих самозвітів та проєктивних методик; розкрити особливості організації та проведення психодіагностичного обстеження, а також наукового експериментального психологічного дослідження; висвітлити специфіку психодіагностики різних сфер особистості; характеризувати використання психодіагностичного інструментарію в різних сферах соціальної практики; виробити у студентів ряд практичних умінь та навичок;

сприяти становленню професійного мислення психолога; активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця; формування у майбутніх фахівців професійно-важливої системи знань, умінь і навичок, на яких ґрунтується психокорекційний складник професійної діяльності психологів у різних галузях соціальної й психологічної практики. Знання основних закономірностей та особливостей вирішення психокорекційних завдань практики дозволяють вирішувати різноманітні професійні завдання надання психологічної допомоги, а саме: постановки психологічного діагнозу скарги та проблеми клієнта, проведення аналізу психологічної ситуації клієнта та можливостей її врегулювання, консультування клієнта й надання йому необхідної психотерапевтичної та психокорекційної допомоги, враховуючи при цьому індивідуальні-типологічні, особистісні, тендерні та вікові особливості клієнта, його психічний стан, соціальний і психологічний статус, обставини життя й розвитку.

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність компетентно розв'язувати різноаспектні комплексні задачі і проблеми психолого-педагогічного характеру в галузі початкової освіти, керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності у виробничих ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

- ЗК1.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК2.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК4.** Навички застосування інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.** Здатність генерувати нові ідеї.
- ЗК7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК10.** Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді.
- ЗК11.** Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.
- ЗК14.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ЗК16.** Здатність до оволодіння сучасними знаннями для самовдосконалення й розвитку загальної та професійної культури.

Фахові компетентності

- ФК-7.** Здатність проектувати та застосовувати сучасні

педагогічні та психологічні технології забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку, аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.

ФК-14. Здатність виконувати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики; здатність самостійно планувати, організовувати й проводити психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК-15. Здатність провадити практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) із використанням науково верифікованих методів і технік; здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку й освітню діяльність, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК-16. Здатність розробляти й упроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання

ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя початкової школи, функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти.

ПРН-3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.

ПРН-10. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ПРН-13. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН-15. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН-16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН-24. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

	<p><i>Основна тематика дисципліни</i> <i>Змістовий модуль 1.</i> ВСТУП ДО ПСИХОДІАГНОСТИКИ. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТЕМА 1. Поняття про психодіагностику. Історія виникнення та розвитку психодіагностики ТЕМА 2. Психометричні основи психодіагностики. Характеристика психодіагностичного процесу ТЕМА 3. Проективні методики ТЕМА 4. Психодіагностика особистості ТЕМА 5. Психодіагностика міжособистісних взаємовідносин <i>Змістовий модуль 2.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ ТЕМА 6. Психологічна корекція як галузь психологічних знань ТЕМА 7. Психодинамічні напрямки психокорекційної практики ТЕМА 8. Когнітивний напрямок психокорекційної групової роботи ТЕМА 9. Форми групової психокорекційної роботи ТЕМА 10. Методи групової психокорекційної роботи <i>Змістовий модуль 3.</i> ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ТА ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ. КОРЕКЦІЯ ОСОБИСТІСНИХ ПРОБЛЕМ І ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ НА РІЗНИХ ВІКОВИХ ЕТАПАХ ЇЇ РОЗВИТКУ ТЕМА 11. Основи організації і проведення корекції відчуттів ТЕМА 12. Психокорекційна робота з дітьми і дорослими людьми ТЕМА 13. Тренінги особистісного зростання та креативності.</p>																				
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 20%;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2" style="width: 70%;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th style="width: 30%;">для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th style="width: 40%;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90–100</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">82–89</td> <td style="text-align: center;">B</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">75–81</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">64–74</td> <td style="text-align: center;">D</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60–63</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																		
90–100	A	відмінно	зараховано																		
82–89	B	добре																			
75–81	C																				
64–74	D	задовільно																			
60–63	E																				

	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
	0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	
	Приклад для екзамену				
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума
	Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3		
	20	20	20	40	100
	T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів				
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p style="text-align: center;"><i>Політика щодо академічної доброчесності</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p style="text-align: center;"><i>Технічне та програмне забезпечення</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • плани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти. 				
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	<p style="text-align: center;">Базова</p> <p>Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики: Навч. посібник. –К.: «Слово», 2009.</p> <p>Бітянова М.Р. Психолог у школі: зміст діяльності і технології / М.Р. Бітянова. – К.: Главник, 2007.</p> <p>Яценко, Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика : навч. посібник. - К. : Вища шк., 2006.</p> <p>Галян І.М. Психодіагностика: Навч. посіб. –К.: Академвидав, 2009.</p> <p>Психологія суїциду : посібник ; за ред. В. П. Москальця. – К. : Академвидав, 2004.</p> <p>Баранова Н. Психокорекція агресивності та конфліктності у підлітків / Н.Баранова // Психолог. – 2005. - №36. – С.17-20.</p> <p>Вознесенська О. Арт-терапія в роботі практичного психолога:</p>				

використання арт-терапевтичних технологій.: Шк.Світ, 2007.
Вознюк О. Психодіагностичні методи корекції негативних психоемоційних станів у школярів / Вознюк О., Романенко Є. // Психолог. – 2007.
Гурчак В. Психокорекційна робота: казкотерапія / В.Гурчак // Директор школи. – 2008. - №47.
Емоційне вигорання: [діагностика і корекція] / упоряд.: В. Дудяк. – К.: Главник, 2007
Кириленко В. Корекційні та розвивальні заняття для учнів молодшої школи // Психолог. – 2006. - №41.
Корекційні заняття з молодшими підлітками: [«Емоційний світ дитини» (Програма для учнів 5-6 класів); Подолання шкільної тривожності п'ятикласників] // Заняття психолога з підлітками. – К., 2006. – 120с. 21.
Корекційні заняття з розвитку психічних процесів у дітей 4-6 років: [діагностика і корекція пам'яті, уваги, мислення] / упоряд. Т.Г.Червонна. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с
Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції / С.Б.Кузікова. – Суми: Університетська книга, 2008.
Патищева Т. Музикотерапія як метод психокорекції / Г.Патищева // Психолог. – 2005.
Психологічні тренінги в школі / упоряд. Т.Шаповал. – К.: Шк. світ, 2006.
Терлецька Л. Психокорекція засобами малюнку / Л. Терлецька. – К.: Главник, 2007.
Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції / Т.С. Яценко. – К.: Либідь, 1996.

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Психологічний сайт. <https://wiki.cuspu.edu.ua>
Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
Рівненська централізована бібліотечна система / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
Психологічний сайт. / [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://psychology.net.ru/>
Психологічний сайт. [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://psy.ft.inc.ru/index.shtml>
Психологічний сайт. [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://psy.com.ru>
Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf.